

SOM LLIURES?

MARÍA LÓPEZ VIGIL

Managua, Nicaragua

No som lliures per escollir qui ens engendra, de qui naixem, qui serà el nostre pare i la nostra mare, els nostres germans i germanes, quins gens ens seran transmesos en aquella recombinació amb la qual el pur atzar ens marcarà des del rostre fins a l'ànima. **No som lliures** per seleccionar allò que heretarem en la ruleta de la vida. **Però sí som lliures** per decidir què farem, quina personalitat ens construirem amb aquell engranatge únic i irrepetible de gens, amb els seus avantatges i desavantatges, amb les seves potencialitats, possibilitats i limitacions.

No som lliures per escollir el sexe amb què naixem: nenes o nens, masculins o femenines, amb una o altra orientació sexual. **Però sí som lliures** per aprendre i per decidir viure i gaudir la nostra sexualitat sempre com a expressió d'amor i comunicació, mai com a expressió de poder i de violència.

No som lliures per escollir el color de la nostra pell. **Però sí som lliures** per no menysprear ni envejar ningú que no tingui el nostre color. També ho som per respectar, valorar i celebrar els colors de totes les pells.

No som lliures per escollir la llengua amb la qual aprendrem a parlar, les paraules i els matisos amb què posarem nom a les coses. **Però sí som lliures** per escollir quines paraules parlarem en aquella llengua, a qui les direm i per a què les pronunciarem. Hominitzats i humanitzats pel llenguatge, amb el poder de la paraula podrem oprimir o alliberar, ensenyar o embajaniar, podrem danyar o sanar, crear i canviar o repetir i repetir. Podem embellir el món o enlletgir-lo. També podem aprendre altres llengües i en les seves altres paraules descobrir els molts altres accents amb què altra gent dona nom a les coses del món.

No som lliures per escollir la religió en la qual serem educats. Perquè totes les religions són expressions del país, la cultura, el poble o la família on naixem. Totes són camins diferents per cercar la Realitat Última. Totes amb dreceres equivocades i

indrets de preciosos paisatges. **Però sí som lliures** per acceptar o rebutjar les creences, els dogmes, les pràctiques, els ritus, els mediadors, les autoritats de la religió apresada. També ho som per revisar totes aquestes tradicions, per repensar-les i decidir si ens nodreixen, si ens donen sentit, alegria i llibertat. O ben al contrari, si són barrots d'una presó ideològica on abunden culpes, pors i repressions, una presó de la qual som lliures d'escapar-nos.

No som lliures per escollir néixer en pobresa o en riquesa, amb la vida assegurada o amb la vida escassejada. **Però sí som lliures** per escollir si compartim o no allò que tenim, si ens arrisquem o no a lluitar per fer menys desigual el món en què ens ha tocat viure, si vivim contemplant les injustícies del món o contribuïm a transformar-les.

No som lliures per escollir el país on naixem. **Però sí som lliures** per escollir un altre país on viure, on treballar, on lluitar, fins i tot on morir. I en aquest país d'adopció també som lliures per contribuir a que visquin amb dignitat els que van arribar a aquell mateix port no lliures, sinó forçats per la fam, la guerra o la violència.

No som lliures per deixar de sentir temor, por, fins i tot pànic, un dels dos mecanismes que la sàvia llei de l'evolució va deixar inscrit més arreladament en la nostra psique per garantir la nostra supervivència. **Però sí som lliures** per ensenyorir-nos de la por, per confessar-la quan en sentim sense avergonyir-nos i per acompanyar les pors dels nostres germans i germanes fins que aconseguixin superar-les.

No som lliures per escollir l'època en la qual ens toca viure, ni per determinar com se'ns recordarà. **Però sí som lliures** per lluitar per la justícia en el temps dels nostres anys, amb les seves incerteses, els seus reptes i les seves esperances. Sí som lliures per posar en joc en aquesta lluita tot el cor que tenim. Més enllà del nostre temps, ens recordaran pel foc que vam posar en aquesta lluita.